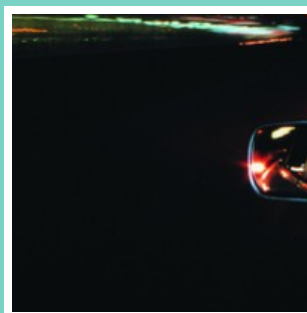

Změna klimatu přináší stále závažnější rizika pro ekosystémy, lidské zdraví a hospodářství v Evropě

Cover design: EEA
Cover photo: © EEA
Layout: EEA

Legal notice

The contents of this publication do not necessarily reflect the official opinions of the European Commission or other institutions of the European Union. Neither the European Environment Agency nor any person or company acting on behalf of the Agency is responsible for the use that may be made of the information contained in this report.

Copyright notice

© European Environment Agency, 2017

Reproduction is authorised, provided the source is acknowledged, save where otherwise stated.

Information about the European Union is available on the Internet. It can be accessed through the Europa server (www.europa.eu).

Electronic publication notice

This report has been generated automatically by the EEA Web content management system on Čtvrtek 26.01.2017 11:01.

This report is available as a website at <http://www.eea.europa.eu/cs/highlights/zmena-klimatu-prinasi-stale-zavaznejsi>. Go online to get more interactive facts and figures.

On the report web page you may download the electronic publication (EPUB) for easy reading on your preferred eBook reader.

Please consider the environment before printing.

Evropská agentura pro životní prostředí
Kongens Nytorv 6
1050 Copenhagen K
Dánsko
Tel.: + 45 33 36 71 00
Fax: + 45 33 36 71 99
Web: eea.europa.eu
Enquiries: eea.europa.eu/enquiries

Obsah

Změna klimatu přináší stále závažnější rizika pro ekosystémy, lidské zdraví a hospodářství v Evropě	5
Oblasti nejvíce ohrožené změnou klimatu	6
Ekosystémy, lidské zdraví a hospodářství	7
Zlepšení adaptace a znalostí	8
Základní informace	8
Související obsah	8
Související publikace	8
Viz také	9
Podpůrné číselné údaje	9
Permalinks	9

Změna klimatu přináší stále závažnější rizika pro ekosystémy, lidské zdraví a hospodářství v Evropě

Podle dnes vydané zprávy Evropské agentury pro životní prostředí čelí regiony Evropy v důsledku změny klimatu růstu hladiny moří a zvyšující se extremitě počasí, která se projevuje častějšími a intenzivnějšími vlnami veder, povodněmi, epizodami sucha a bouřemi. Zpráva posuzuje aktuální trendy a prognózy změny klimatu a dopadů změny klimatu v celé Evropě. Dochází k závěru, že pro zmírnění těchto dopadů jsou nezbytné lepší a flexibilnější adaptační strategie, politiky a opatření.

“

Změna klimatu bude pokračovat po mnoho následujících desetiletí. Rozsah budoucí změny klimatu a její dopady budou záviset na účinnosti plnění našich globálních dohod o snížení emisí skleníkových plynů, ale také na tom, zda zajistíme vhodné adaptační strategie a politiky snižující rizika, která plynou ze současných a očekávaných klimatických extrémů.

”

Hans Bruyninckx, výkonný ředitel Evropské agentury pro životní prostředí

Podle zprávy „Změna klimatu, dopady a zranitelnost v Evropě 2016“ pozorované změny klimatu již vykazují rozsáhlé dopady na ekosystémy, hospodářství a lidské zdraví a na kvalitu života v Evropě. Na celosvětové i evropské úrovni jsou neustále zaznamenávány nové teplotní rekordy, rekordní hladiny moří i rekordní úbytek mořského ledu v Arktidě. Charakter atmosférických srážek se v Evropě mění, vlhké oblasti se obecně stávají ještě vlhčími a suché oblasti ještě suššími. Objem ledovců a sněhové pokrývky se zmenšuje. Zároveň jsou v mnoha oblastech stále častější a intenzivnější extrémní klimatické výkyvy, jako jsou vlny veder, silné srážky a sucha. Zpřesňované prognózy vývoje klimatu poskytují další důkaz o tom, že v mnoha evropských regionech budou stále častější extrémy spojené se změnou klimatu.

„Změna klimatu bude pokračovat po mnoho následujících desetiletí. Rozsah budoucí změny klimatu a její dopady budou záviset na účinnosti plnění našich globálních dohod o snížení emisí skleníkových plynů, ale také na tom, zda zajistíme vhodné adaptační strategie a politiky snižující rizika, která plynou ze současných a očekávaných klimatických extrémů,“ uvedl Hans Bruyninckx, výkonný ředitel Evropské agentury pro životní prostředí (EEA).

Oblasti nejvíce ohrožené změnou klimatu

Změnou klimatu jsou ohroženy všechny evropské regiony, některých z nich se však změna klimatu dotkne více než jiných. Podle prognóz je jednou z oblastí, které jsou změnou klimatu ohroženy nejvíce, jižní a jihovýchodní Evropa. Očekává se, že bude čelit největšímu počtu nepříznivých dopadů. Tato oblast již zaznamenala velký nárůst výskytu extrémních teplot a snížení srážek a průtoku řek, což zvyšuje riziko závažnějšího sucha, nižšího výnosu zemědělských plodin, úbytku biologické rozmanitosti a riziko lesních požárů. Předpokládá se, že častější vlny veder a změny v šíření infekčních nemocí, jejichž výskyt je vázán na klimatické podmínky, zvýší rizika pro lidské zdraví i kvalitu života.

Za oblasti nejvíce ohrožené změnou klimatu se rovněž považují pobřežní a záplavové oblasti v západních částech Evropy, neboť čelí vyššímu riziku povodní v důsledku zvyšující se hladiny moří a možného nárůstu bouřkových přívalů vody. Změna klimatu rovněž vede k výrazným změnám mořských ekosystémů, a to v důsledku zvyšování kyselosti a teploty oceánů a rozšíření mrtvých zón s nedostatkem kyslíku.

V důsledku obzvláště rychlého zvyšování teplot vzduchu a moře a souvisejícího tání pevninského a mořského ledu budou silně ovlivněny také ekosystémy a lidská činnost v Arktidě.

Přestože některé oblasti mohou rovněž zaznamenat určité pozitivní dopady, jako jsou zlepšující se podmínky pro zemědělství v určitých oblastech severní Evropy, na většinu regionů a sektorů bude mít změna klimatu negativní dopad.

Ekosystémy, lidské zdraví a hospodářství

Ekosystémy a chráněná území v celé Evropě čelí tlakům v důsledku změny klimatu a dalším zátěžím, jako je změna ve využívání půdy. Zpráva zdůrazňuje, že dopady změny klimatu jsou hrozbou pro biologickou rozmanitost na pevnině i na moři. Mnoho druhů zvířat a rostlin pociťuje změny svých životních cyklů a migruje směrem na sever a do vyšších nadmořských výšek, zatímco se v daných oblastech uchycují různé invazní druhy nebo se rozšiřují jejich přírodní stanoviště. Na sever migrují také mořské druhy, včetně komerčně důležitých rybích populací. Těmito změnami jsou ovlivňovány ekosystémové služby a hospodářská odvětví, jako je zemědělství, lesnictví a rybolov.

Hlavní dopady změny klimatu na zdraví souvisí s extrémními výkyvy počasí, změnami v šíření nemocí, jejichž výskyt je vázán na klimatické podmínky, a se změnami environmentálních a sociálních podmínek. Říční a pobřežní záplavy se v uplynulém desetiletí dotkly v Evropě milionů lidí. Související účinky na zdraví zahrnují úrazy, infekce, vystavení chemickým rizikům a dopady na duševní zdraví. Vlny veder jsou častější a intenzivnější, což v Evropě způsobuje desetitisíce předčasných úmrtí. Tento trend by se podle prognóz měl zvýšit a zintenzivnit, pokud nebudou učiněna příslušná adaptační opatření. Rozšíření různých druhů klíšťat, asijského komára tygrího a dalších přenašečů nemocí zvyšuje riziko lymfské boreliózy, klíšťové encefalitidy, západonilské horečky, horečky dengue, nemoci chikungunya a leishmaniózy.

Hospodářské náklady spojené se změnou klimatu mohou být velmi vysoké. Mimořádné události související se změnou klimatu v členských zemích agentury EEA přinesly od roku 1980 hospodářské ztráty ve výši více než 400 miliard EUR. Dostupné odhady budoucích nákladů spojených se změnou klimatu v Evropě jsou značně nejisté a v úvahu je berou jen některá sektory. Předpokládaná výše škod v důsledku změny klimatu je však i tak nejvyšší v oblasti Středomoří. Na Evropu mají vliv také dopady změny klimatu, k nimž dochází mimo Evropu, a sice prostřednictvím účinků na obchod a infrastrukturu a geopolitická a bezpečnostní rizika a migraci.

Zlepšení adaptace a znalostí

Dochází k začleňování problematiky přizpůsobování se změně klimatu do dalších politik, tento proces je však možné dále zlepšovat. K dalším možným opatřením patří zlepšení soudržnosti politik v různých tematických oblastech a na různých úrovních správy (na úrovni EU a na nadnárodní, národní, regionální a místní úrovni), pružnější přístupy v podobě adaptivního řízení a kombinace technologických řešení, ekosystémových přístupů a „měkkých“ opatření.

Nabídka a využívání služeb na ochranu klimatu a adaptaci změně klimatu v Evropě se zvyšuje. Lepší znalosti by byly užitečné v mnoha oblastech, například pokud jde o posuzování zranitelnosti a rizik na různých úrovních monitoringu, reportingu a hodnocení adaptačních opatření, jejich nákladů, přínosů, synergií a kompromisů s dalšími politickými opatřeními.

Základní informace

Zpráva na základě indikátorů hodnotí změnu klimatu v minulosti a v budoucnosti a její dopady na ekosystémy a společnost. Zabývá se rovněž tím, jak je společnost vůči těmto dopadům zranitelná, a vytvářením adaptačních politik a související znalostní základny.

Zprávu vypracovala Evropská agentura pro životní prostředí ve spolupráci se Společným výzkumným střediskem Evropské komise, Evropským střediskem pro prevenci a kontrolu nemocí, regionálním úřadem Světové zdravotnické organizace pro Evropu a třemi evropskými tematickými středisky (ETC-CCA, ETC-BD, ETC-ICM). Jedná se o čtvrtou zprávu s názvem „Změna klimatu, dopady a zranitelnost v Evropě“, která je vydávána každé čtyři roky. Aktuální vydání se zaměřuje na podporu naplňování a aktualizace strategie EU pro přizpůsobení se změně klimatu z roku 2013, ke které by mělo dojít v roce 2018, a na podporu vypracování národních a nadnárodních adaptačních strategií a plánů.

Související obsah

Související publikace

Climate change,

impacts and

vulnerability in

Europe 2016

[[http://www.eea.europa.eu/publications/climate-](http://www.eea.europa.eu/publications/climate-change-impacts-and-vulnerability-2016)

[change-impacts-](http://www.eea.europa.eu/publications/climate-change-impacts-and-vulnerability-2016)

[and-vulnerability-](http://www.eea.europa.eu/publications/climate-change-impacts-and-vulnerability-2016)

[2016\]](http://www.eea.europa.eu/publications/climate-change-impacts-and-vulnerability-2016)

Viz také

Key findings -
Climate change,
impacts and
vulnerability in
Europe 2016
[<http://www.eea.europa.eu/publications/climate-change-impacts-and-vulnerability-2016/key-findings>]

Podpůrné číselné údaje

Key observed and
projected climate
change and
impacts for the
main regions in
Europe
[<http://www.eea.europa.eu/data-and-maps/figures/key-past-and-projected-impacts-and-effects-on-sectors-for-the-main-biogeographic-regions-of-europe-5>]

 Permalinks

